

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zámer programu Digitálny obraz krajiny

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/664>

Materiál v pripomienkovom konaní do 09.12.2025

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Materiál predkladá do medzirezortného pripomienkového konania Úrad pre územné plánovanie a výstavbu SR ako iniciatívny materiál

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Účelom predkladaného materiálu je popísať systematický proces vytvorenia Digitálneho obrazu Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2032. Zámer obsahuje súhrn cieľov, zodpovedností, rámcového harmonogramu a identifikuje kľúčové realizačné projekty a zdroje financovania.

Postoj RÚZ k materiálu

Účelom predkladaného materiálu je popísať systematický proces vytvorenia Digitálneho obrazu Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2032. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené pripomienky.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k časti 1, druhý odsek

Slovo „uplatňovaní“ žiadame nahradiť slovom „neuplatňovaní“

Odôvodnenie:

Formulácia nezodpovedá skutočnosti. Samotný tento predložený materiál rozporuje uvedené tvrdenie v bodoch 2.3.1, 2.3.2 a 2.4.

Pre zber údajov o technickej infraštruktúre, napr. elektronických komunikácií existuje viacero informačných systémov (IS), dotazníkov a požiadaviek verejnej správy, kde podniky musia poskytovať informácie o sieťach elektronických komunikácií. Tieto informácie sa prelínajú, sú podobné, ale vždy s inou štruktúrou a zameraním.

Neplatí preto uvedené, že sa uplatňuje princíp „1x a dost“, čo názorne ilustrujeme na nasledovnom zozname

Na Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb:

1. Jednotné informačné miesto o výstavbe sietí – JIM podľa smerníc CRD a CRD2 a nariadenia GIA
2. Monitorovací systém pre reguláciu a štátny dohľad – MSRŠD, ktorý sa využíva zatiaľ pre zákonom stanovený
 - a. Geografický prieskum pokrytia sieťami a plánuje sa využívať aj na ďalšie účely
 - b. Predpokladalo sa jeho využitie aj pre BCO
3. Elektronický zber dát – EZD

Na MIRRI SR:

4. Pripravoval sa a opäť sa údajne pripravuje projekt Atlas pasívnej infraštruktúry (API), resp. dnes tzv. „Giga Office“

Na Úrade pre výstavbu a územné plánovanie:

5. systém URBION pre územné plánovanie,
6. Portál výstavby – buduje sa v súvislosti s novým stavebným zákonom

Ďalej napr.:

7. Kataster
8. Digitálne mapy magistrátov a samospráv, napr. Bratislavy
9. Na Výskumnom ústave spojov sa priebežne mapuje infraštruktúra samostatným dotazníkom, dáta zbiera aj Štatistický úrad, výskumné pracoviská, univerzity...

Podniky sú nepretržite a neefektívne zaplavené požiadavkami na reporting o technickej infraštruktúre.

V zmysle Smerníc CRD, CRD2 a Nariadenia GIA má byť cieľom zberu údajov o výstavbe sietí nielen vkladanie údajov, ale práve čerpanie informácií z portálu pre investorov, súkromnú sféru, napr. podnik elektronických komunikácií. Takéto čerpanie informácií je však často nemožné, až bezpredmetné, keďže do zberu údajov prispieva len niekoľko najväčších operátorov. Ani vlastníci inej technickej infraštruktúry ani samosprávy nikdy neplnili povinnosť vkladania údajov do systému JIM. Toto neplnenie zákonných povinností nebolo nikdy vymáhané ani sankcionované, hoci to zákon umožňuje. Preto sa aj zber údajov v praxi mieri účinkom zjednodušenia výstavby a zníženia nákladov na budovanie širokopásmových / gigabitových sietí.

Apelujeme na dodržiavanie vlastných princípov na strane štátu predovšetkým zásady „jedenkrát a dost“ a na zdieľanie dát na rôzne účely v zmysle zákonov opakovaným použitím medzi registrami.

Existoval princíp, že od súkromnej sféry môže štát vyžadovať iba údaje, ktoré vytvára v prevádzke. Tento princíp sa tiež vytráca a často sú požadované dáta, alebo kombinácie dát, ktoré súkromná sféra nemá k dispozícii v procese prevádzky. Napr. požiadavka na doplnenie obsadenosti vedení EK je nevykonateľná vzhľadom na dynamickosť sietí a operatívne využívanie, napr. pri redundantných trasách, zriaďovanie, rušenie, prekládka, pripokládka a i. realizácie prác na sieťach.

Je nutné pripomenúť, že dáta v súkromnej sfére nevznikajú „samy od seba“, ale na základe dlhodobých mnoho miliónových investícií, dôrazu na digitálnu transformáciu procesov, vzdelávania a trvalej priority pre digitalizáciu.

2. Zásadná pripomienka k časti 1 a 2.1

Dokument v uvedených častiach konštatuje, že dokument bol pripravený participatívnym spôsobom. Konštatujeme, že v uvedených častiach Zámeru programu DOK nie sú pripomienky Pracovnej skupiny reflektované.

3. Zásadná pripomienka k časti 2.1

Na PS sa hovorilo aj o skenovaní technickej infraštruktúry pod povrchom. Pripomienky a diskusie v rámci Pracovnej skupiny o skenovaní vedení pod povrchom zeme nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované.

4. Zásadná pripomienka k časti 2.1

Dokument v časti 2.1. obsahuje tvrdenie, že „DOK bude obsahovať údaje z interných zdroj ÚÚPV SR, stavebných úradov, orgánov územného plánovania, externých zdrojov dotknutých právnických osôb a dotknutých ostatných orgánov.“

Nie je zrejмый mechanizmus prepojenia / rozhrania na externé zdroje, resp. interné infosystémy dotknutých právnických osôb.

5. Zásadná pripomienka k časti 2.1

Ako dotknuté právnické osoby požadujeme reciprocitu poskytovania údajov, t.j. aby súkromná sféra mohla čerpať údaje z Katastra.

6. Zásadná pripomienka k časti 2.3.2

Dokument v časti 2.3.2 obsahuje tvrdenie, že „Rôzne subjekty používajú odlišné formáty a často aj definície. Chýbajú jasné pravidlá využívania štandardov v jednotlivých krokoch procesov stavebného konania. To spôsobuje neprehľadnosť, zvýšenú prácnosť pri analýzach vstupných údajov a potrebu konvertovať,“

Potreba konverzie je nevyhnutná a navrhujeme doplnenie popisu možností konverzie ako aj jej rozpočtové krytie.

7. Zásadná pripomienka k časti 2.4.

Pripomienky Pracovnej skupiny nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované. Nie je zrejmé ako DOK „zjednotí, doplní a zabezpečí sprístupnenie a prepojenie (referencovanie) doteraz roztrieštených, neúplných a z časti nekompletných údajov“. Práve to bude rozhodujúce pre úspešnosť programu DOK.

8. Zásadná pripomienka k časti 2.4.

Dokument v časti 2.4. obsahuje tvrdenie, že „zníženie administratívnej záťaže pre podnikateľov (ako investorov resp. stavebníkov) pri príprave a realizácii investícií, najmä priemyselných a líniových stavieb, rovnako bytových komplexov“

Pripomienky Pracovnej skupiny, najmä „vlastníkov a správcov sietí infraštruktúry“, ktorí sú zároveň aj „investormi a stavebníkmi líniových stavieb“ nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované. Nie je zrejmé ako bude uvedený zámer realizovaný a práve to bude rozhodujúce pre úspešnosť programu DOK.

9. Zásadná pripomienka k časti 2.4.

Dokument v časti 2.4. obsahuje tvrdenie „DOK poskytne informácie pre zdieľanie fyzickej infraštruktúry a umožní tak koordináciu stavebných prác na zníženie nákladov napr. na zavádzanie vysokorychlostných elektronických komunikačných sietí, ktorým sa implementuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/61/EÚ o opatreniach na zníženie nákladov na ich výstavbu“

Ide o duplicitu s IS na Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb:

1. Jednotné informačné miesto o výstavbe sietí – JIM podľa smerníc CRD a CRD2 a nariadenia GIA
2. Monitorovací systém pre reguláciu a štátny dohľad – MSRŠD

10. Zásadná pripomienka k časti 2.4.

Dokument v časti 2.4. obsahuje tvrdenie „prínosom pre občanov bude ľahší prístup k aktuálnym údajom o území pre svoju súkromnú ako aj podnikateľskú činnosť, ...a... zrýchli reakciu na krízové stavy, mimoriadne udalosti a situácie (poruchy, rozkopávky, havárie, ohrozenia alebo incidenty).“

Pripomienky Pracovnej skupiny, najmä nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované. Nie je zrejmé ako bude uvedený zámer „aktualizácie údajov“ realizovaný a práve to bude rozhodujúce pre úspešnosť programu DOK a dosiahnutie uvedených výhod.

11. Zásadná pripomienka k časti 2.5.

Pripomienky Pracovnej skupiny, najmä nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované. Nie je zrejmé ako bude uvedený zámer „aktualizácie údajov“ realizovaný a práve to bude rozhodujúce pre úspešnosť programu DOK a dosiahnutie deklarovaných výhod

12. Zásadná pripomienka k časti 2.5.

V časti „Pozitívne dopady pre samosprávu (obce, mestá a VÚC)“ Pripomienky Pracovnej skupiny, najmä nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované. Nie je zrejmé ako bude uvedený zámer spôsobu zdieľania (rozhrania) a „aktualizácie údajov“ realizovaný a práve to bude rozhodujúce pre úspešnosť programu DOK a dosiahnutie uvedených výhod. Ako budú mať obce zabezpečený prístup na vysokorychlostný internet, aby mohli využívať „big data“ v menej rozvinutých okresoch ? Uvažuje sa o tom niekde v tomto materiáli ?

13. Zásadná pripomienka k časti 3.2

Smernica z r. 2014 je prekonaná Nariadením GIA s účinnosťou od 12.11.2025 (Nariadenie (EÚ) 2024/1309 o opatreniach na zníženie nákladov na zavádzanie gigabitových elektronických komunikačných sietí).

Kladieme si tiež otázku ako sa bude naplňovať Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030, keď alokované finančné prostriedky 88 mil. EUR pre NPŠP (MIRRI SR) do roku 2030 (MIRRI SR) sa presunuli v r.2025 do rezortu obrany a dopravy ?

14. Zásadná pripomienka k časti 3.3.2. a 3.3.3

Pripomienky Pracovnej skupiny, najmä nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované. Nie je zrejmé ako bude uvedený zámer spôsobu zdieľania (rozhrania) a „aktualizácie údajov“ realizovaný a práve to bude rozhodujúce pre úspešnosť programu DOK a dosiahnutie uvedených výhod.

15. Zásadná pripomienka k časti 3.3.3.1

V časti 3.3.3.1 záver 1. vety znie: „...spolupráca s dotknutými právnickými osobami a profesijnými komorami na materiáloch a metodikách.“

Odôvodnenie:

Pripomienky Pracovnej skupiny, najmä nie sú v predkladanom Zámere programu DOK reflektované. Nie je zrejmé ako bude uvedený zámer spôsobu zdieľania (rozhrania) a „aktualizácie údajov“ realizovaný a práve to bude rozhodujúce pre úspešnosť programu DOK a dosiahnutie uvedených výhod. Popis v poslednom ods. boru 3.3.3.1 nezohľadňuje realitu a pokročilý stav digitalizácie na strane dotknutých právnických osôb.

16. Zásadná pripomienka k časti 3.3.3.1

V časti „Budovanie jednotnej digitálnej infraštruktúry a spoločného údajového prostredia (štátne CDE) pre procesy povoľovania stavieb“

Odôvodnenie:

Nie je zrejmé ako bude zabezpečená koordinácia rôznych subjektov pri manipulácii so spoločnými dátami v reálnom čase počas všetkých fáz životného cyklu stavby ?

17. Zásadná pripomienka k časti 4.1.

Spolupráca so súkromným sektorom je vítaná, avšak na férovom základe reciprocity benefitov a kompenzácie investičných i prevádzkových nákladov.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/elegislativa/legislativne-procesy/SK/LP/2025/664>